

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 30. maja 2022

Prispevek proračuna EU k podnebnim ukrepom je bil naveden previsoko

Glede na posebno poročilo, ki ga je danes objavilo Evropsko računsko sodišče (Sodišče), EU ni dosegla ciljne vrednosti, ki si jo je določila sama in v skladu s katero naj bi iz svojega proračuna za obdobje 2014–2020 za podnebne ukrepe porabila vsaj 20 %. Evropska komisija je poročala, da je EU to ciljno vrednost dosegla, saj naj bi za podnebne ukrepe porabila 216 milijard EUR. Vendar so revizorji ugotovili, da sporočena poraba ni bila vedno relevantna za podnebne ukrepe in da je bil sporočeni znesek, ki naj bi bil porabljen zanje, naveden za vsaj 72 milijard EUR previsoko. Poleg tega se revizorji bojijo, da bi lahko problemi glede zanesljivosti vplivali tudi na poročanje Komisije o obdobju 2021–2027, ko bo nova ciljna vrednost porabe EU za podnebne ukrepe višja, saj bo znašala 30 %.

„Obravnavanje podnebnih sprememb je ena od ključnih prioritet EU, ki si je zastavila ambiciozne podnebne in energetske cilje,“ je povedala Joëlle Elvinger, članica Evropskega računskega sodišča, ki je vodila revizijo. „Ugotovili smo, da poraba iz proračuna EU, ki naj bi bila po poročanju Komisije v obdobju 2014–2020 povezana s podnebnimi ukrepi, zanje dejansko ni bila vedno relevantna. Zato Sodišče daje več priporočil za boljšo povezanost odhodkov EU z njenimi podnebnimi in energetskimi cilji, in sicer med drugim priporoča, naj Komisija utemelji relevantnost kmetijskega financiranja za podnebne ukrepe.“

Glavna področja programov javne porabe EU, ki so po poročanju Komisije relevantna za podnebne ukrepe, so kmetijstvo, infrastruktura in kohezija; Komisija različnim komponentam programov dodeli koeficiente glede na njihov pričakovani prispevek k podnebnim ukrepom. Revizorji menijo, da je poročanje o porabi za podnebne ukrepe pomanjkljivo, zaradi česar je na splošno nezanesljivo. Sedanja metoda spremljanja temelji na predpostavkah: z njo se ne vrednoti končni prispevek k podnebnim ciljem EU, poleg tega pa ni sistema za spremljanje rezultatov na področju podnebnih ukrepov. Koeficienti niso vedno realistični: v nekaterih primerih odhodki štejejo za relevantne za podnebne ukrepe, tudi če se z njimi podpirajo projekti in sheme, ki imajo le malo učinka na podnebje ali pa ga sploh nimajo (na primer infrastruktura na podeželskih območjih). Poleg tega se v nekaterih drugih primerih ne upoštevajo morebitni negativni učinki (na primer negativni učinek emisij ogljika).

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Odhodki za podnebne ukrepe so najbolj precenjeni pri financiranju za kmetijstvo: po navedbah revizorjev za skoraj 60 milijard EUR. Komisija je poročala, da je bilo 26 % financiranja za kmetijstvo relevantnih za podnebne ukrepe, kar je približno polovica celotne porabe EU za podnebne ukrepe. Vendar se emisije toplogrednih plinov iz kmetij v EU od leta 2010 niso zmanjšale. Podobno revizorji menijo, da je Komisija previsoko navedla tudi podnebni prispevek ključnih podsektorjev infrastrukture in financiranja za kohezijo, kot so železniški promet, električna energija in biomasa.

Revizorji so na podlagi razumnejših koeficientov izračunali, da znaša verjetnejši delež odhodkov iz proračuna EU, ki so relevantni za podnebne ukrepe, približno 13 % (okoli 144 milijard EUR) in ne 20 %, kot je poročala Komisija. Opozarjajo tudi na tveganje, da načrtovani zneski ali zneski, za katere so bile prevzete obveznosti, ne bodo porabljeni, kar bi lahko privedlo do še nadaljnjega povečanja sporočene porabe za podnebne ukrepe.

Revizorji so pregledali tudi pričakovane spremembe pri spremljanju porabe za podnebne ukrepe po letu 2020, da bi Komisiji pomagali izboljšati prihodnje poročanje o porabi za podnebne ukrepe.

Imajo pomisleke glede zanesljivosti poročanja o porabi za podnebne ukrepe za obdobje 2021–2027. Kljub predlaganim izboljšavam metod poročanja je večina problemov, opredeljenih v zvezi z obdobjem 2014–2020, še vedno nerešenih. Instrument financiranja *NextGenerationEU* (NGEU), ki je bil uveden leta 2020, vključuje ključno „načelo, da se ne škoduje bistveno“, kar pomeni, da gospodarske dejavnosti ne bi smele ogroziti okoljskih ali podnebnih ciljev. Vendar so revizorji ugotovili, da NGEU zaradi nejasnih povezav med plačili in podnebnimi cilji prinaša dodatne izzive.

Splošne informacije

Posebno poročilo 09/2022 – Poraba za podnebne ukrepe v proračunu EU za obdobje 2014–2020: znesek je bil naveden previsoko je na voljo na [spletišču Sodišča](#). Revizija je nadaljevanje prejšnjega dela Sodišča na tem področju, na primer [Posebnega poročila 17/2013](#) in [Posebnega poročila 31/2016](#) ter [Pregleda 01/2020](#). Poleg tega je Sodišče v [Posebnem poročilu 22/2021](#) poudarilo tveganje, da poraba za podnebne ukrepe v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ne bo izpolnjevala standardov taksonomije EU.

Kontakt za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – T: (+352) 621 552 224